

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (Fridrik cs. kir. fbg beteg Velenczében; n. szebeni orsz. ülések; rendellen postajárás; boroszlai gyapjувásár; különféle: aradás kedvetlen következményi Budapesten, szerencsétlenségek, Kolozsvárott répaczukorgyári részvényes társaság; esztergani rendelet a' husvágók iránt és számos rablás, férjmegezés, Győr-Bécs közti vasút, Miklós czár Bécsbe készül, Sopronban kisedelóvó intézet létesül, elegy; 's a' t.) Portugália (Lissabonban az inség naponként növekszik; 's a' t.) Spanyolország (az alkotmányosak visszanyomják a' zendülőket a' castiliai utról; Espartero a' haditárczát nem fogadja el; 's a' t.) Anglia (ellenkező hírek a' canadai zendületeiről; Spring-Rice beszéde a' cambridgei reformer-gyűlésben, 's a' t.) Franciaország (par 's' követkamrai ülések; Orleans hg nyilatkozata házassága iránt; a' választóliratot élénkül vitatják; Apponyi gr. 's Dupin üdvözlő beszédei új év napján 's Lajos Fülöp válasza; 's s' t.) Görög-Török-Orosz- és Olaszország. Gabonár. —

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

Ö cs. kir. fős. Fridrik fbg, (Károly Lajos fbg. 3ad szülött fia) Velenczében mult hó végén esüzes gyomor-lázba esvén, fens. atyja Albrecht legidősb fiával együtt látogatására sieté a' fős. betegnek, kinek állapotját némileg aggasztónak mondják a' megjelent hivatalos orvosi hírlemények.

Postáinkat az iszonyu hófúvatagok egészen elakaszták; különösen a' január 13 's 14iki bécsi posta, 's vele külföldi lapjaink, még maig sem érkeztek meg. Legjáratlanabb az ut mint halljuk Buda és Vörösvár közt elannyira, hogy több sürkertelen próba után végre a' hóvilharban egy bátor postalegény, mint gyors hírnök a' veszélyes utnak indulván, lovastul elvesztv. Sirját lelte é a' fúvatagokban, vagy csak elvévte? még nem tudhatni.

N. Szeben: Mult dec. 21. 22kei 's f. január 5kei országos ülésekben a' sérelmek kidogozására nevezett biztosság munkálataja, 's azzal összefüggésben levő kérelem-levelek felolvastatását folytatták és az adatokat közíratra adák a' RR.

KÜLÖNFÉLE: Kolozsvárott ez év kezdetén 22 foknyi rendkívüli hideg kezdé uralkodni, ennek következtében a' Kilenyi igazgatása alatti színész társaság, melly itt a' közönséget két hónap óta mulattatá, jan. 4kén N. Váradra utazott. A' különben szép alkotású játékszínt futni nem lehetvén a' nagy hideget sem a' színészek, sem a' közönség ki nem állhatta. — Kolozsmegyében O-Fenesen egy paraszt szekerestül a' közelebb erdőbe magával vité mintegy 11 éves szolgálját, ki este felé visszatérő útjokban a' kemény hidegben érzékenységit elveszté, 's tovább nem melhétvén, gazdája azon kegyetlenséget követé el, hogy őt már különben is gyámolatlan a' esikorgó fagy martalékául hagyta. Házához érkezve a' gyermek atyját küldötte fia felkeresésére, ki azt csak hamar egy malom közelében, meddig t. i. a' szegény elvászoroghatott, megfagyva holtan találta. Az embertelen gazda a' felbőszült atyának lecsöndesítésére 's a' gyermek élete megváltására 10 for. ajánlott, ki ezen ajánlatra a' dolog elhallgatását fogadta. Ezeset tudtára esvén a' megyei tisztségnek, mind a' két fél befogatva jelenleg a' megye fogházában várja é szívetlenség jutalmát. — Dec. 27dikén a' hangászati Conservatorium 20 tanítványinak, a' hangász tagok segedelmeikkel tartott közönséges megpróbáltatásukból jött tiszta jövedelem, a' magokat kintüntetett 12 tanítvány közül sorshuzás által négyök között jutalmul egyenlő mértékben kiosztatott. — Zilah, jan. 1. Remület lepte meg öszütő 11dik hajnalán az itteni gymnasium növendékeit 's aggodalom előljáróit. Egy tanuló szolga gyermekét, t. i. a' gondatlanul, hatodfél órakor, víz után sietőt, véletlenül megröbana egy dühös eb; 's mig jajsikoltozásai az utca közel lakosít védelemre költethék, ábrázatja 's mindkét keze a' bátorság-vesztett, fegyvertelen küzdőnek, véres sebekkel lön elborítva. A' kétségbe esett boldogtalan rögtön a' közép-szokolni rendes orvos felügyelése alá jutott 's olly áldott sikerrel, hogy a' gyógyításra kitűzött hat hét alatt, az irtoztató bajnak legkisebb jelenségei sem mutatkozának; 's ma már, a' megrémültek 's kicsiny hitnek által a' szörnyű halál martalékjának szánt, közsajnálat tárgya, ez új év első reggelén, ép testtel 's józan észszel áldja istenét a' szabadulásért, 's áldást könyörög megmentőire.

A' már lapjainkban említett rendkívüli vízár következtében a' budai cs. kir. fő postahivatali épület is sokat szenvedett elannyira, hogy a' szokott hivatali munkát rendes folytatásáról gondolni sem leheté. Végös szükség unszolására tehát, hogy a' soha nem pihenő postaiügy folyana föl ne akadjon, a' hivatali személység jan. 4—5ke közti éjjel egy katonai laktanya-osztályt foglalt el dolgozó-helyül, Nothász házban. Mivel azonban ez ideigleni szállást igen szűknek találák, f. h. 10én a' kapuczinus zárdában berlett lakosztályba teké át a' főpostahivatal írószobáit, hol azóta szakadatlanul úzik rendes munkálataikat. 'S így a' baleset, melly majd minden egyes magányos házban megzavará a' szokott életmunkálati rendet, az annyira elágzott 's többnyire sürgötös postai munkálattal nem akasztá meg, mit csupán csak Biringer M. fő postakormányzó fáradatlan buzgalomnak tulajdoníthatni. — Magányos tudósítások mindinkább valóbszínűnek tartják azon darab idő óta szárayalt hírt, miszerint az orosz czár 's trónörökös még folyó januárban Bécsbe jövéndnek. — Most mult 1837⁶iki katonaev végével hazai tengermelléki kormánysszéke alatt volt: 47 nagy első rangu hajó, tonnaterhök 12,114⁹⁷₉₄ legénységünk: 494. Ujonan készült közülök 3 összesen 559⁴₇ t. teherrel. Közönséges nagyobb hajó 79, tonnaterhök 3431⁷₅, a' legénység száma 314. Ujonan ezek közül csak 1 készült, szerződés után vettek 4et, hajótörést szenvedé 1, eladatek 5. Kisebb közönséges hajó 69, összesen 257⁷₇ t. teherrel 's 164 főnyi legénységgel. E' szerint tehát a' most folyó 1837⁷₈ katonai évre marad tengermelléki kormánysszekünk függése alatt összesen 195 hajó 15,801⁹³₉₅ t. teherrel 's 972 főnyi legénységgel. — F. h. elején bokrosan ostromza testver fővárosink egyes lakosít különönnem szerencsétlenség. Az árvíz 's tartós fagy okozta számtalan kárt nem is említvén, csak más egyes szomorú eseteket szándékunk közleni, mik kitűnőleg magukra vonák mindenki figyelmét. Egy belvársi szabó neje ugyanis néhány nap előtt meghalván, szokott mód szerint kiterítették; mellette azonban alkalmasint nem épen igen kitűnő figyelemmel virasztának, mert a' halott fejénél égő gyertya feldőlt, 's olly hamar kezdé lángja emészteti a' ruhánemüket, hogy a' holttest is több helyen tetemesül összeégett, mire a' gyuladást észrevévk a' lángokat eloltatták. — Szinte mult heten reggel egy szegény némbert találák a' Duna pesti partján halva, vízputona még hátán volt a' boldogtalan, miből azt következtethetni, hogy vizet merítvén megcsuszott 's többé fölállni nem bírván megfagyott. — Néhány nappal ez utóbbi baleset után József külvárosban két szorgalmas napszámos házon kívül szokott foglalatosságai után látván, a' dermesztő fagy miatt nem vitétek magukkal gyermekeiket, egy öt éves fiút 's még kisebb lánykát, hanem az előbbinek gondviselésire bizván ezt, mind a' kettőt bezárák. Történt azonban, hogy a' leánya tartósan siránkoznek, miként a' szomszédok beszélék, mit a' kis fia legszükségesebb akarván megszüntetni, hugocskájának torkát metszé, 's mivel rettegé száleinek haragját, a' fiával rakott kályhába rejtétek. Az anya este elgémberülve napi munkájából lakába térvén, először is a' fát gyújtá meg kályhájában, 's a' szerencsétlen fiu mindaddig hallgatott félelemből a' kályhában, míg végre a' legkínosb tüzhálál örökre bezárá ajkát. — A' répaczukor-termesz-

tés naponként több kedvelőre talál, így legközelebb Kolozsvárott is gyűlést tartának némelly birtokosok, mellynek következménye részvényes társaság-alakítás, 500 darab, száz pengő forintos részvényvel répaczukorgyár-földállásra Erdélyben. — A' tél Kolozsvár vidékin is rendkívül zordondokik; mult évi dec. fogytán egy fáért erdőbe szánozott fuvarost, miután lovai nélküle tértek vissza házához, megfagyva letek meg erdőszelezen az utána indult keresők. — F. h. 41én „Mátyás király“ czimű pesti vendégfogadóban igen esinos tánczvigalmat adtak némelly buzgó hazafiak, nemzeti színházunk pénzalapja szaporítására. Pischinger, a' haszonbérlo, ingyen volt szíves é szép czéla átengedni táncztermét. — Szombathelyen Vas megyében „Ertesítő Intézet“ állott össze ideiglen három évre, mellynek czélja: könnyítése az adásvevésnek, uszora-eltávoztatás, hitel-emelés, 's egyéb rokonnemű munkát; az egész pedig egy kormányzó, helyettes, jegyző 's ellenőr kezéin fordul meg. Az Intézet igen fágmezőt szabott ki magának munkakörül, 's így sok hasznost reménylhet tőle Vas 's némelly szomszéd megye. — Sopron városban közadakozás útján 's nyilvános tánczvigalom tiszta jövedelméből kisedelóvó intézetet szándék létesíteni, minek könnyítéseül a' városi tanács minden szükséges épület-szert ingyen ajánlott a' vállalkozónak. — A' megszokott fölzendült bosnyák kapitány, bey Bessirewich végre önkényt megjelent a' bosnyák helytartó előtt két török kísérővel Travnikba. 'S így már most reménylhetni, miszerint a' helytartó valahára elvégzendü a' foglyok pörét 's lakhelyekre bocsátandja a' számos, férjeikkel 's atyáikkal elfogott nő 's gyermeket. — Sina b. már megnyeré a' legfels. engedelmet Győr 's Bécs közti vasutépítésre, Soprony, Laxenburg, Baden 's Német-újhelyen keresztül. — Eszterházy hg csak jövő tavaszkor induland követtségi helyére Londonba. — Esztergomban mult évi dec. 25én egy 23kán mérgezés következtében elhunyt g. n. e. kereskedőt temettek el. Megmérgeztetését kétségtelenül belbizonyítá az orvosi törvényes vizsgálat, 's már most csak az vár továbbí folvilágosítást: öngyilkossá lett é bánatában, vagy más követé el a' gonoszságot? Az elhunytnak neje 's házi barátja bőrtömben várják a' történetdóket. Egyebiránt darab idő óta ugy látszik több gonosztevő gazesiny színhelyé akarja teni Esztergomot. A' lopások ugyanis már majd mindennaposok, 's mi több, már a' sarkert sem biztos az enyveskezők iparüzésitül. Miklósfy káptalani ügyvéd ugyanis mult ószkor édes atyja, hajdan megyei alispán, sirja fölött kápolnát emeltetvén, annak alapkövébe szokás szerint néhány darab ezüst pénzt zárt, 's most valamely glázi éjjel kiasván az alapkövet, a' pénzt elorzá. — Dec. 20—23kán folytatva tartott közgyűlésén a' marhabusárt 12 krajezárról 14re emelé Esztergom megye, olly föltéttel, hogy a' mértékben többé kétszeres büntetés alatt ne merészljenek esalni a' husvágók, 's legényeknek évenként 100 forintot tartozzanak díjúl adni, hogy többé ne legyenek kénytelenek bérlőjány miatt csalásra vetemülni. — A' budai jóltevő asszonyegyesületi ápolóház javára mult év utolsó felében több nemű adakozáson kívül természetiekben, összesen 603 f. 20 xr. gyűlt össze.

Magyar tudós társaság. Emlékeztetbe hozatik, hogy a' VII. nagy gyűlés által kitűzött ezen törvény-tudományi jutalom kérdésre: *Honnan vette eredetét az ősi javak elidegenítésének korlátozása? mikép gyakoroltatt az korszakokent? 's a' polgári társaságra nézve általában mik voltak annak hasznos és káros következtései, minden oldalról;* valamint a' természettudományra is: *Készítsék bármelly, magyarországi, hozzá kapcsolt tartományokbeli, vagy erdelyi, terjedelmesebb vidék természettudományi leírása;* a' pályamunkák beküldésének határideje, mellyen tul semmi kézirat el nem fogadatik, folyó évi mart. 19. Mindenik jutalma száz arany. — Továbbá az idei nagy gyűlés által kiadandó száz arany drámai jutalomra vivandó végjártékok beküldetésének határnapja f. évi mart. 24. A' kéziratok idegen kézzel, olvashatólag és esinosan írva, lapozva, kötve, 's a' szerző nevével rejtő jellegű levélkével ellátva legyenek. 'S ez alkalommal a' pályázók, a' mult VIII. nagy gyűlés következő végzéseire tételnek figyelmezzék: 1) A' társaság' mindenemű jutalomtételére beküldendő pályamunkák' ügyében illy újabb végzések hoztattak: 1) Mind az illető bírálók', mind a' társaság' tekintete' érdekében a' pályamunkák' kéziratát ezentül ki nem adatás' esetében is, a' társaságnál maradnak, a' nélkül természetesen, hogy a' szerző, munkája' sajátságú jogát elvesztén. 2) A' pályamunkák' idegen kézzel íratása kikötő feltétell levén, ha a' jellegű-levél' felbontása után kitetszenék, hogy a' munka saját kezírása a' szerzőnek, ez a' jutalomtól elesik 3) A' bírálók' akár levél által, v. akárni máskép darabjáról értesíteni, tilos; 's ha a' peccétes levélké' felnyitása után még is kitűdnék a' levelezés, az illy szerző a' jutalomtól hasonlag elmozdíttatik. Egyebiránt a' netalan értesítendő bírálónak kötelessége, történt felszólítására iránt peccé alatt a' kisgyűlésnek beadni jelentését, melly a' jutalomkiosztás' esetében fel fog nyitattni. Pesten jan. 10. 1838. D. Schedel Ferencz titoknok.

Figyelemztetés. Kénytelen vagyok újra is felkérni mind az akademia' tagjait, mind egyéb hazánkiat, kik egy közönséges levél sulyát meghaladó nyalábót küldenek a' magyar tudós társasághoz, hogy azt ne postán, hanem magányos biztos alkalom által intézzék az academiá' titoknoki hivatalához (uri utca, 612. szám, 1s0 emelet): különben, mint már történt, vissza kell utasítani. Magában értetik, hogy, midőn saját ügye forog fen a' küldőnek, levele vagy eseménye, bérmentesen küldessék. Pesten jan. 10. 1838. D. Schedel Ferencz titoknok.

GYAPJU: A' boroszlai lap dec. 30ról következő hírt közöl a' gyapju-ról: „A' gyapju-kereskedés, melly a' legközelebb frankfurti vásár óta nem a' legkedvezőbb, é' hónap kezdetével nagyobb élénkséget kapott minden vásárron 's így a' miénken is. A' lökést nagyobb részt Anglia adá, hol különböző helyeken amerikaiak által mindenféle gyapju-bizományok rendeltettek meg; a' mult pénzüszony és kereskedésbeli akadályok miatt nem látták el az angol kereskedők magokat a' német gyapjupiaczokon annyí mennyiséggel, mint ezelőtt; 's ez okból az idén igen kevés gyapjuküldemény történt Angliába, 's innét természetesen, hogy többre levén szükség, nagy a' tudakozódás a' jó gyapju iránt. Piacunk is érzi é visszahatást, 's az ezen hónap gyapjuszállítás nem megvetendő; t. i. angol, németalföldi 's hazai kereskedők szép mennyiséget vásároltak össze. — Leginkább keresték az agynerető tiszta lengyel gyapjut, mászáját 82—110 pengő forintig, ambar az aljabb gyapjuk is találák kedvelőkre. Igen csekély mennyiségű sziléziai gyapju találatik a' tárakban 's legközelebb a' németalföldiek igen jó áron viték el egy halmazt;

ellenben lengyel, galicziai, ausztriai egyenyiretti nyári 's téli gyapju elég találatik 's naponként még folyvást hoznak. A gyapju-kereskedés nyereséges kilátással kecsegtet 's a legközelebb hónapokban még nagyobb élénkséggel biztat. Ezen véleményünk nem terjedhet ki ugyan a jövő nyírésre, mint-hogy a jó gyapju után erős kapkodás megriktitá az ó gyapju mennyiségét, mi többnyire történni szokott minden gyapju-év végével; de a nyári nyírés ismét bőséget szül. —

PORTUGÁLIA.

Lissaboni hírek szerint dec. 25-ül, az országos kincstár folyvást olly szegény, hogy sem a tisztviselőket nem képes kielégíteni, sem Remechido 's Miguel guerilla-csapatnak kiirtására hathatós rendszabályokhoz nyulni. A nép közt naponként növekszik az elégtelenség szelleme. Dec. 18-án törvényjavaslatot terjeszte cortes elibe a pénzügyminister 5 ezer contonyi papirospénz közre bocsátására iránt, mely mennyiség az egész országban teljes értékű készpénz helyett lenne forgandó, 's minden kir. pénzszedő hivatalnál fizetésül elfogadandó, az egy dohány-szerződési illetéket (competentia) kivéven. Oliveira e' terve ellen kereskedők-ből szövötközött küldötség szólalt meg, egyesülve néhány vagyonosb magpénzessel, kik mindnyájan udvarlására menének a' miniszternek. Ennek következtében, némelly közelebről értesültek tudni akarják, miszerint az egész törvényjavaslati indítvány több lényeges változtatást szenvedend. „Hercules“ angol hadihajó fölebb vitorlázott a' Tajoban, lövészi gyakorlás végett, egy másik hajó pedig Belem kastélyra irányozva 72 ágyutorkát, kissé komoly fenyegetésű állást von, miért is visszatorlásul senhor Franca naponként tűzben gyakoroltatja fegyvertári zászlóalját. A főváras lakosi közt rendkívüli elesüggedés uralkodik; Remechido félelmes csapati ugyanis már nemcsak az országutakat teszik járattlanokká, 's folyvást fosztogatják a' kisebb nagyobb tartományi városokat, hanem általános a' kereskedést is annyira megzavarák, hogy a' főváras iparüző lakosi véginségétől rettegnek.

SPANYOLORSZÁG.

Hosszasb szünet után végre ismét két telegrafi sürgönyt közöl a' Moniteur jan. 3-iki száma, melyek szerint Cabrerának egy zászlóalját 's 30 lovasát, társzekereket kísértükben Cantavieja felé, Aliaga mellett megtámodá egy christinói csapat 's tökéletesen tönkre is veré. E' diadalmas csapat Oraa sergeihez tartozott, 's ez utóbbi a' győzelem után folytatá útját Calanda felé. A' trónkövetelő dec. 27-ikén Llodioiban volt, hová Guergue is megérkezék, miután a' mintegy 6500 főnyi szállítvány-serget Zavala, Moreno 's Boveda parancsi alatt Mena völgyben, a' Castiliába vezető uton, elhagyá, e' serget azonban jan. Isején a' Medina del Pomar mellett fölállított 12ezernyi christinói sereg visszavonulásra kényté. Espartero, mint hírlik, dec. 19-ikén Madridba utazott 's a' parancsnokságot Latrera bizá. E' hirt azonban egészen nem állíthatni valónak, mert dec. 27-ikén még nem volt Madridban Espartero, mikép az következő, azon napról költ, levélből kiviláglik: „Espartero tábornok válasza végre ismértes; ő nem szándékozik elfogadni a' hadi tárczát, mivel azon esetben elhagyni lenne kénytelen a' hadserget, mellyel hathatósban vél szolgálhatni hazájának. Egyébiránt tagadó választ legbuzgóbb hűségi nyilatkozatokkal edesité, 's Latre tábornokot jelölé ki legérdemesbnek a' hadministerségre. — Cortesünk már majd két hónap óta ül együtt 's még nem cselekvék semmit; a' tanács (felsőház) folyvást szabályit vitatgatja.“ — Cadixban, hol, valamint majd mindenütt, két pártra oszlik a' nemzetőség, zendülés támadt dec. 11-ikén, mit azonban szerencsésen elnyomott a' kormányzó. — Narvaez tábornok 10-ikén hagyá el a' fővárust, 's Andalusiaiba utazott, hol, mint tudjuk, tartalék-serget kell fölállítania. Elutazta előtt 40 testőrtisztet, kik a' la granjai zendületkor letévék hivataljokat, szolgálata törekvék edesgetni; de azok nagyobb része vonakodott határozottan nyilatkozni, míg munkálati sikerét nem látandja. — A' fővárossali összeköttetés minden felől igen igen súlyos, elannyira, hogy Ciudadrealbul, 38 mérföldnyi távolságból annyi időt kíván a' postajárás, mint Parisból. — D. Francesco infans, ki Manzanares partin szokott naponként kocszini, nagy veszélyben forga dec. fogytán. 25 carlospárti lovag ugyanis, alköntösben, mint vadászok a' kormányzó királyné ezredéből, lesben várá a' hget, 's csak az egész terv kora elárulatása dönté dugába merész szándékjokat. — Politikai körökben azon kevés hitelt érdemlő hír kezd szárnyalni, hogy Lajos Fülöp harmadszülött fia, mintjövendő férje a' királynénak, tavaszkor 50ezer francziával jelenend meg Spanyolországban. —

ANGLIA.

A' londoni udv. lap dec. 26-ról végre terjedelmesen közli Colborne hivatalos jelentését a' canadai történetekről. Az egész sürgöny mindazáltal csupán a' márismert st. denisi és st. charlesi vállolat sikerét ismétli, mellyből minden szépítő simítás daczára is kiviláglik, hogy st. Denis alatt csakugyan a' kir. sereg valla kudarczot, st. Charlesnél pedig győzelmeskedett ugyan, de csak makaes véres esata után, mellyben a' parancsnokló alezredes alatt lova agyon lövették; a' pillanatra megzavart zendülök esata után csakhamar ismét rendbe állottak 's erősítve néhány ujonan érkezett csapattól, Montrealba hátrálásra kényszeríték a' kir. alezredest. E' kedvelen körülmények rendkívüli mozgásba hozák a' gyarmatministerséget, 's a' sergek főparancsnoka 's főhaditárnok (Master-general of Ordnance) többször értekeztek Melbourne lorddal, minek következtében parancsot bocsáta ki a' kormány, melly szerint minden ezred a' két Canadában, Ujskötziában 's Ujbraunschweigban I kapitánnyal, I hadnagygyal, 100 köztvéttel 's megkivántató altisztel erősítendő; „Hastings“, „Pique“ 's „Inconstant“ hadihajók pedig parancsot kapnak az erősítés Canadába szállítására. Ezenkül sok felszoldu tiszt is megindult már Canada felé, hol a' kir. önkényteseket 's polgárkatonaságot vezérendik. Azt is hírlik Londonban, hogy a' kormány bizonyos Macbean katonatisztet szándékozik vezér-örnagyi ranggal Colborne segítségire küldeni,

mivel az ügyek fontossága e' pillanatban kétszeres munkásságot 's erőfejtést kíván. — Arthur, a' felsőcanadai új kormányzó, dec. 30-ikán utazott el Londonbul új rendeltetési helyére. —

Dec. 26-ikán ő fols. a' királyné, Kent hgnő 's Mulgrave lady kíséretében, ágyurohaj közt Windsor kastélyba érkezék. A' várost fényesen kivilágítá a' polgárság, 's 28-ikán Cambridge hgi család is Windsorban települt meg a' karácsoni ünnepre. — A' westminsteri reform-egyesület dec. 28-ikán este gyűlést tartott, mellyben egyhangulag összegyűlést határozzák a' „Korona 's horgony“ vendégfogadóban a' választóknak, tanácskozás végett a' kormány Canada iránti politikájáról, 's rendszabályokról polgárháboru-elhárításra az említett gyarmatban. — O' Connell ezredes Londonba érkezék 's előkészületekkel foglalatos a' spanyolországi segédesapat maradványinak Angliába szállítatása iránt. A' Globe szerint a' kormány már csakugyan küldött is e' ezétra rak-hajókat Spanyolország partvidékire. — Dublini lapok szomoruan jelentik, hogy Irland nagy bajnokát O' Connellit folyvást komoly betegség szegzi ágyhoz bilineselve. — A' mult számunkban említett gyuladás Tooley-streetben olly nevezetes volt, minőt több év óta nem láttak Londonban. A' leégett épület tömve volt gabnával 's terpetinnel. 5 1/2 órákor egy lakába tévő őz az épületből emelkedő keskeny füstoszlopot vevén észre, azonnal lármát ütött; de hathatós segély érkezetése előtt már lángok boríták az egész épületet. A' szél egy gabnával 's két olajjalterhelt hajóra csapván a' tüzet, rögtön borzasztó látvány rémité el a' számtalan oltó 's néző csoportot. Az égő olaj 's terpetin ugyanis zuhogva ömlött a' folyamba 's lángpatakot képeze közepén rohanó sebességgel susztorogva tova iramlott, 's az épületben égő sárga olaj 's kék szeszlangok majd égig lökdözék kigyózó nyelveiket, majd ismét láthatatlan elenyésztek a' nedves gabna fekete sűrű tömegű füstjében. A' tűzvész 12 óráig dühöngé 's minden emberi erőködésnek daczolva, csak akkor szünt meg, midőn már táplálékra többé nem talált. Okául ez iszonyu gyuladásnak azt mondják, hogy reggeli 4 órákor gyertyavilágnál terpetin hordókat szegezvén be néhány munkás, egy hordó széllyelpattant, 's a' terpetin azonnal lángra lobbant, úgy, hogy a' dolgozók is csak nagy nehezen mentheték meg élüket. —

London, jan. I-jén. Montreali dec. 6-ig terjedő magányos tudósítások szerint, Gosford fölszólítást bocsáta közre, mellyben Papineau elfogatására ezer, más tíz főnökére egyenkint 500, 's kilenczére fejünkint száz font sterlinget tűz ki jutalmul. Az utóbbiak közül négynek neve angol hangzásu, 's így azok bizonyosan angolok, irlandiak vagy amerikaiak. E' letdolog kétségtelemné látszik tenni azt, mit a' kormány nem akar hími, hogy t. i. nem csupán francia származásu canadaiak részesei a' zendületnek. Ezenkül az egyesült státusokból is hathatós segélyt kaptak már a' lázadók; hol hazafiaknak nevezik őket, kiknek tiszteletére fényes lakomákat tartanak 's aláiratokat gyűjtenek. Legmunkásbak a' határszéli tartományok lakosi; azonban e' buzgó részvét alkalmasiut valamennyi tartományra kiterjedend. Míg a' ministerség példás munkássággal törekszik megtartani Anglia számára Canadát, 's e' végre majd 6 ezer főnyi katonaságot készül oda szállíttatni, a' nemzet egy része nyilvános gyűléseket tart, 's e' lépéseket roszalva, Canada ellen minden harcznak ünneplésen ellenmond. Itt is, mint Edinburg 's Dublinban nyilvános gyűlések vannak e' ezéblul hirdetve. A' ministerek e' tárgy iránt az alsóházban nagy többséggel, a' felsőben pedig általános javalással — Brougham lordot kivéven — birandnak ugyan, 's igaz, miszerint e' pillanatban nemzetiség sérült érzelmé uralkodik itt általánosban; de a' divatozó szolász sajtó-szabadság nem sokára megváltoztatandja az ügyek ezen állását, 's meg fogja bizonyítani minden harezkezdés balgaságát Canada ellen, melly tartományt teljességgel nem hódíthatni meg, mihelyt függetlennek akarja ezmagát nyilatkoztatni Európától. Csupán az egyesült státusok jelenléte is elég minden Canada elleni vállolat tönkre juttatása végett. Kormányunk, jól értesültek állítása szerint, a' parlament ismétli összeülésekor azonnal a' sereg- 's tengeri erő-szaporítást hozandja indítványba, az előbbit 20, ezt pedig tízezer emberrel 's néhány nagyszerű hadi hajóval. — Cambridgeben legközelebb gyűlést tartván a' reformerek, Spring-Rice a' kincstári kanczellár következőleg nyilatkozzék: „Engedjenek Önök két vádra felelnem, melly miatt a' ministerséget korholják. Kormányunkat ingónak mondják, mellynek főállása majd toryktul, majd radicaloktul függ, 's hogy kötelesek vagyunk egyértelműleg eselekedni azokkal, kiktől függeni mondatunk. Már többször vala szerencsém az itt összegyűltekhöz szólanom, ugyan mikor mondek valamit, mi ismért elveimmel; t. i. jó 's régi véleményök kel a' polgári 's vallási szabadság józan barátinak, ellenkeznek? Nem ragaszkodám-e mindenkor hiven Anglia régi whigpartjához, a' nélkül, hogy akár torykhoz, akár radicalokhoz közelíttetem volna? (Tetszés.) Társim a' ministerségben ugyan illy véleményűek. Vannak igenis uraink a' parlamentben, kik részint messze maradnak mögöttünk, részint keresztül akarnak menni rajtunk. Midőn tehát a' toryk valamely indítványt tesznek, melly a' javító törvény üdvös következményitől megfosztaná a' népet, ugyan esudálhatni-e, ha a' radicalok illy ferde indítvány leküzdésére kezét nyujtanak nekünk, 's mi azt elfogadjuk? Ha ellenben valamely alsóházi tag, tul haladva elveimen, éves parlamentet 's általános szavazásjogot követel, mi esuda, ha én az illy férfi szándékát nem támogatom? (Halljuk!) Ha mi valamely gyalázatos indítvánnyal törekednénk részünkre hódítani néhány tory urfit vagy baronetet, akkor igenis érdemelnekké valnánk hivatalunkra, mint akkor is, ha áreménnyel egyes radicalok után vetnénk horgot. Ellenben épen nem érdemlünk gáncsot, ha e' vagy ama' párttól néhány tagnak szavazatát, minden esábitás nélkül elfogadjuk. Ajándék marhának nem nézik fogát, mi sem hitvallását egyes szavazónak. —

A' Scotsman szerint Canadában 470ezer francia származásu gyarmatos lakik, 's közülök 100ezer foghat fegyvert; ha tehát, mi igen

valószínű, egyetértének, úgy vajmi óriási erejébe kerülend Angliának, a' gyarmat ismét meghódítása! —

F R A N C Z I A O R S Z Á G.

A' pairkamrai jan. 3iki ülésben szónyegre került a' trónbeszédre készült válasz-főirat, mit Portalis olvasott föl. Az általános vitatáskor Dreux-Brézé hosszú beszédet tartá, melyben a' kormány mostani bel- és külpolitikáját bonczolgatá. Minő szellemben szólott, kitetszik Molé következő válaszából: „A' szónok, kit épen most hallának Önök, rendszeres bírálatot monda el a' kormányról. Külpolitikával foglalatoskodván, kérdőre vont bennünket egymás ország trónbeszéde miatt, melyben Franciaországról nincs említés, e' szókat intézvéen hozzánk: „Nem mutatja-e e' hallgatás, hogy viszonyitok megváltozott? Mi lett azon szövetségből, melynek mulékonyságát előre mindenütt megjósolák?“ Uraim, természetellenek azok, ha minden évben szerencsét kívánánk magunknak már régen létező szövetséghez, melynek hatása nyíltan fekszik mindenki szeméi előtt. Soha érintkezésünk Angliával bensőbbek nem valának; hasonlót mondhatunk Spanyolországról és Portugáliáról is. Mi Passagést illeti, e' révet csak azért foglalá el Anglia, hogy hajóinak védhelye lehessen azon tengerrészen. Azon fölegvár pedig, melyet említnek, csupán földből emelt erősség, ha nem esalatkozom, és az angol segéd-csapat védelmére vala szolgálendő. A' szónok az algieri tartományokat is érinté. Félek, hogy azokruli tudomását csupán hírlapokból merité. Ő a' kormány határozatlanságáról is szólott. Meg kell vallanom, miszerint a' kormány e' pont iránt soha egy pillanatig sem kételkedett, és a' constantinei vállalatot kitelhető iparral és állhatatossággal készíté el és vivé véghez. Ha néhány félbenschakadt alkudozás csakugyan történt is Achmettel, azért a' szükséges készületek egy pillanatig sem akadtak meg. Valamint parancsoló állásunk Afrikában, úgy tengeri erők is segíté részünkre kívíni azon tiszteletet, melyvel ott bírnunk szükséges. Consulunk megbántatásáért tökéletes elégtételt kaptunk. Most olly cikkére jövök a' szónok beszédének, mit válasz nélkül nem hagyhatok. Hivatkozva a' trónbeszéd azon részire, hol a' király családja házassági összeköttetésiről tesz említést, aggságát jelenté a' szónok az iránt....“ Dreux-Brézé: „Én csak mint catholicus jelentém iránta aggságomat.“ Orleans hg: „Szót kérek. (Élénk kíváncsiság.) A' kamra válaszolnom fog engedni röviden arra, mi az igen tisztes szónok beszédében saját személyemet érdeklí. Alaptörvényünk első sorában a' vallásszabadságot látom ragyogni, mint legbeeseshjét a' francziák valamennyi törvényes szabadságának. Nem látom által, miért legyen épen a' kir. család kizáratva e' jótéteményből, mely annyira öszhangzó azon eszmékkel, mik jelenleg a' franczia statustársaság keblében uralkodnak. (Általános tetszési mozgalom.) Hiszem egyebiránt, uraim! miszerint ezen alaptörvény alkalmaztatása, mint az házasságonál történt, tökéletesen megegyeztethető azon biztosítékokkal, miket a' francziák többségének vallása megkíván. — Én is catholicus vagyok, és e' vallás atyáim vallása; abban születtem, abban fogok meghalni, és minden utódom abban fog neveltetni. Ezek azon biztosítékok, miknél egyebet nem kívánhat senki; én megadám azokat a' nemzetnek, és már most hiszem, többet senki sem követelend rajtam.“ Miután a' fiatal hg e' szavai általános tetszés közt elhangzának, Molé így folytatá beszédét: „A' közboesánat beljegyet eltorzítani akarák némellyek; én abból nem csináltam föltételt ismét ministeriumba lépésem iránt, és csupán szívem sugalmát követve, csatlakozám a' királyhoz. A' szónok azt is kérdé: uralkodik e' egyértelműség a' kabinetben? Szerencsém van felelhetni, hogy soha még nagyobb egyeségben kormány nem munkált. Rendszerünk igen rövid, könnyű és csupán ebből áll: minden párttól függetlenül csak a' nyilvános jótétet eszközölve kormányozni.“ Montalembert rövid közbenszóla után az egyes cikkek vitatására tért át a' kamra.

A' pairkamra jan. 3ikán és 4ikén némelly törvényhozási ügyekkel foglalatoskodván, közben-közben a' külföldi politikára is áttért, és a' pairek a' válaszfőirat első három cikkét változtatás nélkül elfogadák, azután pedig a' spanyol együttmunkálat és négyes szövetség ügyét hozák szónyegre. A' követkamra is majd egészen hasonló tartalmu háuzatokkal tölté jan. 3ikát, és a' válaszfőirat következő két cikkét: „Örömmel látjuk Franciaország emelkedését. Reménylünk, miszerint jövendő alkalmas idő, melyben a' ministerség törvényt hozand indítványba az 5 pCtes évi illeték kamatleszállítása iránt;“ és „főlséged rokonszenve Spanyolország alkotmányos trónja iránt dugába döntend egy Franciaországra nézve kedvetlen uralkodó-változást;“ rövid vita után elfogadá. A' franczia kormány véletlenül nyomába bukkant azon csalásoknak, miknek a' spanyolországi idegen segédesapat áldozatja lett.

A' király és királyné dec. 31kén családi körben szokott renddel fogadá el az új évi üdvözléseket. Esti 8 óraker a' diplomata-test hölgyei jelentek meg a' trónteremben és a' peesétörtül bemutatott statustanács, 9 óraker pedig a' háztartási és magányos kir. urodalmi tisztség lépeit be. Ezután a' marsall-terembe ment a' király és királyné családostul, hol nemzetörsegi és sorozredi katonaság vala öszszgyölve, a' tuileriákban szolgálátot tevő csapatokbul. A' király különös szívességgel viszonzá üdvökívánatikat. Jan. Isején 11^{1/2} óraker a' ministerek és marsallok udvarlátnak, délben a' pair- és követkamrai küldöttségek, és egyéb tisztviselőségek, délutáni 4 óraker pedig a' diplomata-test, melynek nevében franciaországi követünk, Apponyi gr., következő szavakkal üdvözlé a' királyt: „A' diplomata-test, mindig szerencsés levén tiszteletét és kívánatit nyilváníthatni főlséged előtt, buzogva ragadja meg az új évtől nyújtott alkalmat Ön iránti hódolata megújítására; én különösen szerencsét kívánok magamnak, hogy a' választás engem ért, e' tisztelet-kifejezésre. A' mult év termékeny vala olly tárgyakban, mik főlséged szívét, mint fejedelmét és atyáét, kielégítheték: kettős frigy főnséges családja keblében, Franciaország nyugalma és jöléte, a' kormányok folytonos egyetértése és bé-

kefőntartás Európában, ezek azon tettdeggok, mikén főlséged első gondolati kitűnő tetszéssel nyugodhatnak, és mikre azon dicső befolyásért, melyel főlséged magas bölesége létesítésükön munkált, most szerencsések vagyunk Önt emlékeztethetni. Méltóztassék főlséged, e' hódolást, és őszinte tisztelő kívánatinkat saját és fős. családja változhatlan szerencséjeért helybenhagyni.“ E' beszédre a' király így válaszolt: „A' diplomata-test tudja, mily örömmel fogadom kívánati kifejezésit, melyel minden évfordulatkor előmbé lép, és minő kellemes érzést szül bennem szerencse-kívánatik hallása Franciaország jöléte gyarapulásához és a' kormányok azon egyetértése főntartásához, mely egyedüli alapja és kezessége a' világbékének. Minél tovább tartanak a' békeévek, annál inkább fejlenek ki a' nyugalom és biztosság jótéteményi, és annál inkább böcsülők a' nemzetek is a' böles politika azon kedvezésit, mik ezek élvezetét szerzők számukra. Szerencse reám nézve, hogy e' sükert előmozdíthatám. És e' szerint minden egyesül lelkemben bizodalom-gerjesztésre, hogy ez új év olly szerencsésen folyand el, mikép azt Önök jóslák. A' mult év, Önök szavai szerint, atyai szívemnek igen édes elvet nyujta, és az, mit Önök azon kettős frigról mondanak, mely családomban létesült, engem igen meghatott.“ — Dupin, a' követ-kamrai elnök, ezt mondá a' királynak: „Főlség! Az új követkamra már megtisztelé Önt örömmnyilatkozatával. Ma megjelent főlséged előtt kívánati elmondására, és biztositásnyújtásra, miszerint még soha kamra főlséged személye és fős. családja iránt hübb és őszintébb érzettel nem viselteték. A' mult évet szerencsés történetek tünteték ki. Mint kifejezése a' nyilvános véleménynek, a' kamra, egész Franciaországgal és Önnel együtt, szerencsét kíván magának fegyvereink dicső győzelméhez Afrikában; Constantine azon fényes bevételéhez, mellynél Önnék másodszüölt fia, nemes vetélytársa az idősböknek, a' sereg agy vezérének bátorságához hasonló hidegvérűséget tüntetett ki. Szerencsés győzelem! mely olly számos vitéz bajnok elesetét gyászoltatja, de egyszersmind aunyi hősnék bátorságát és derék tisztnek lovagi fölladozását bámulatja velünk, kik diadalért égve, nem „előre!“ hanem „utánunk!“ harcziáltással tüzelék hallatlan vitézségre az egész serget. Ők halhatlanságot víttak ki magunknak Franciaország emlékében. Hely van biztositva számukra ama' versaillesi gyönyörű emléktárban, melyet Önnék legbensőbb nemzetiségből származott gondolata Franciaország mindennemű dicsőségének szentelt, és hol főlségedé több alakban társuland elődeivel, főleg azon dicsősége, melyet aratott, midőn az 1789iki elavult kormányon kivitt, és 1792ben a' külföld ellen védett, 1830ban pedig megerősített és kiegészített szabadságinkat és intézvényinket, mint fölvilágosult barátja a' népnek, előmozdítni törekvék. Főlség! én teljes bizalommal tekintek jövendőnkbe. A' kamra nem sokára maga válaszoland a' trónbeszédre. Politikai nézetének kifejezésit nem akarom megelőzni; hiszem azonban, miszerint azonegy célra törekvés iránt, mit a' király fölünk kíván, nem mondok sokat, ha bizonyítom, hogy főlséged számolhat buzgalmunkra, mely szerint mind azt akarni fogjuk, mi Franciaország böcsületét és bátorságát érdekellheti, és tulnyomósságát külbefolyásának, földművelése gyarapulását, iparja, dolgozó osztálya jó létének és oktatásának növelésit, szép és komoly tudományok és művészetek ébresztésit, és nemes kifejezésit és előhaladását a' műveltségnek emelheti olly nemzetnek, mely szabadságra méltó, mely azt ki tudá megának küzdeni és megőrzeni is tudandja.“ A' király válasza erre következő: „Legbensőbb megindulással fogadom ez új éretkifejezésit, mivel Önök engem fogadának, midőn ülésnyításra termükben megjelentem; köszönetemet nyilvánítom Önöknek ezért. Önök tudják, minő bizalommal szölítám föl választásokra az országot, mik Önöket a' követkamrába hozák, és az, a' mit épen most hallék, mindinkább megerősíti bennem azon hiedelmet, miszerint Önök annak, mit Franciaország vár képviselőitül, hiven megfelelendnek. Önök épen olly nemesül, sőt szabad leszen mondanom, fölladozólag ajándékozandnak meg engem együtt-munkálatjokkal, mikép azt az Önök előtti kamráknál mindenkor találtam, intézvényinknek egészben főntartására, a' törvények uralkodásának biztositására, és azon bátorság- és nyugalom-eszközlésre, mely a' nemzeti jölét és szerencse alapja. Ezt várom én a' követkamrától; ezt jegyez meg olly jól Önök elnöke, és ezt, mit Önökben föltalálhatni reménylek, engedjék legteljesb szívömlengéssel kimondanom Önöknek. Életem Franciaország szabadságának védelmére vala áldozva, és én egész erőmet megfeszítém, azt a' legnagyobb rosztul, a' fejtelenségtül, megmenthetni, mely annyiszor fenyegeté boldogságát. Meddig csak élet leend bennem, mindenkor csupán egy gondolat fogja elmémet elfoglalni, és ez: biztositni Franciaország szerencsésjét és dicsőségét! (Itt élénk tetszészkiáltás szakasztá félben a' király beszédét.) Nagy örömemre szolgált Versaillesban öszszgyölten láthatnom a' követeket, közepette az általam öszszeállított nagy emlékezeteknek. A' Constantine elleni vállalat, mint azt Önök elnöke helyesül mondá, nem sokára föltalálandja ott helyét. Fiaimnak szerencsésjök volt osztozhatni az ottani veszélyekben, és én örvendek, hogy neveiket zászlaink dicsőségéhez láthatom kapcsolatva. E' vállalatnál láhattuk, mi szerint a' franczia katonák, midőn kitűnőleg nemzeti és a' haza böcsületének, érdekeinek és dicsőségének őszintén hódoló kormány alatt küzdenek, nem ismérnek lehetlenséget.“ E' zarszavaknál ismételve hangzék a' teremben: „Éljen a' király!“ — Az új év igen jól köszöntött be. Alig hangzék el éjfé a' tornyokrul, azonnal magasb rangu rendőrtisztek Frascati és Palaisroyalnak emberektül pezsgő játéktérmeibe léptek, a' törvények értelmében azok ajtáit örökre bezárandók. A' játékosok mindazáltal, nem akarván elállani régi jogaiktul, melyek szerint újév éjszakán reggeli 3óraig vala szabad játsziatok, folytatni kívánák a' játékot, még pedig olly macacsul, hogy végre is csak a' nemzetörsegi szuronyai valának képesek tiszteletet eszközölni a' törvényeknek. Az annyira dicséretes tiltó törvénynek, általános hiedelem szerint, ke-

ves sikere leend, mert már is számos titkos játékházban üzik ördögi mesterségüket a kitanult bankartók. Az említett utolsó éjjel egy kézműves, miután mindenét eljátsza a Palaisroyalban, kijöttekor föbe lövé magát; egy más férfi pedig utolsó ezer frankos jegyét elvesztvén, mielőtt még elteheté zsákmányát a nyertes, fölkapá asztalról s futásnak eredt vele. „Fogjátok meg a tolvajt!” harsant végig az egész termen. s a kétségbeesett játékos elnyelé a bankjegyet. Mult decemberben annyit jövedelmeztek a nyilvános játékházak Parisban, mint egyébkint hat hónapban szoktak. Gazdag idegenek csupán azért utaztak Párisba, hogy pénzterhükön könnyíthessenek. Egyik közülök egy éjjel 200ezer frankot vesztett. Egyébiránt a játékházak bezáratása igen sok embert juttat kenyértelen állapotra; s ezek most a szajnai megyeispánhoz s belminiszternél hivatalért folyamodnak, mások Németország fővárosába vonultak, hasznót huzhatni reménylve a német együgyűségből. — A Hubert féle merény miatt elfogottak nagy részét már szabadon bocsátá az illető bíróság. — A mostani követkamrában ül: 1 hg, 10 marquis, 32 gróf, 6 vicomte, 27 báró, 75 nemes; továbbá a bücsületrend 4 nagykeresztese, 15 főtisztje, 32 parancsnoka, 62 tisztje s 171 lovagja, 12 juliusi díszjelű. Összesen 394 fizetéses s díjazatlan tisztviselő. — A nyilvános oktatási miniszter dec. 31kán körlevelet bocsátott a megyeispánokhoz, melyben nagyobb figyelmet ajánl nekik az orvoslásra nézve, s különösen felszólítja őket valamennyi orvos s gyógyszerész okleveleinek szigorú megvizsgálására. — Serdanah (Előindában) királynéja, Simru-Beggum, a francziák régi hű frigyese, Franciaország s vallása és királya barátneje, özvegye Sombre franczia katonának, meghalt. Allard tábornok, a shikek s afganok közti háborúból visszatérvén, már nem találta többé életben a királynét, mire azon arany szelencét, melyet az elhunyt nevében a francziák királynak kellett vala átadnia, unokájának, Dyce Sombrenak engedé át. Simru-Beggum 96 éves volt, s köztiszteletű néven kívül 50 millió francot hagyott örökösének. — Azon derek dobos, ki az arcolei hidon halhatlanságot szerze magának, s még életben vala szerencés nevé örökítve láthatni Dávid szobrász által a Paultheon homlokzatán, jan. 1sőjén 50ik évében meghalt, mint fődobos a nemzetűrség 10ik ezredénél. Temetésén valamennyi ezredesi tiszt jelen volt.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

A sajtótörvény foglalja most el Athené lakosai figyelmét. A király öt országtanácsi ülésben személyesen vala jelen az új törvényiránti vitatások alatt. Kevés újat foglal magában e sajtótörvény, kivéven a szerkesztők körüli módosításokat s felelősséget. Így például: a politikai hírlap hiteles szerkesztőjének 1000 tallér cautio (tusz-v. kezességi pénz) mellett ugyanamnyi értékű ingatlan vagyonnal kell bimiá s legalább az ógörögnyelvben jártasnak lennie. Magányos szolgálatban álló vagy törvényszegésért elítelt, valamint négy sajtóvétségben marasztaltatott, felelős szerkesztő nem lehet. Ki felelős szerkesztő akar lenni, annak a kormányzó előtt pontosan be kell bizonyítania, hogy a törvény-kivánja tulajdonokkal bír. A kormányzó, ha semmi akadály nem áll ellent, minék elíteltetése a kormányzó s országgyűvéd kihallgatatása után az illető törvényszékhez tartozik, írásban isméri meg a felelős szerkesztőbeni tulajdonokat. Ezen új sajtótörvény még azon pontban különbözik a régítől, hogy a sajtó általi megsértéseknél az igazság előadása nem engedtetik meg s így a büntetéstől fel nem menthet senkit is; a vádak s rágalmakra nézve a régi rendelet marad meg, mely szerint a megmutatás elhárítja a büntetést. Vitázni szabad a hírlapoknak, s e szerint a szólás-szabadság-korlátozásról szó sem lehetvén, még is az új törvény kihirdetése óta egy ellenzési lap sem jelent meg, holott a törvény a vagyonbeli kívánat teljesítésére négy hetet enged a lap-szerkesztőknek. — Ha tehát az ellenzési lapok még sokáig kimaradnak, minthogy az athenei közönségnél a hírlap-olvasás szükség, ez olly nagy hiányt fog érezni, hogy azok is, kik jelenleg a sajtó némi megszorítását kedvesen vették, hihetlőleg a kormány ellen fordítandják elégtelenségöket s a sajtószabadság korlátoztatása miatt zajt ütendnek. — A miniszterségnél annyiban változás történt, hogy Polizoides helyett Glarakis a bel- s vallásügyi miniszter; Polizoides pedig ismét areopagi alelnök országtanácsnokki cízzel. Glarakis az orosz páthoz számíttatik. Theokaris, hajdani pénzügyminiszter, a király titoknokává s kabinet előadóvá nevezeték. A kormány ezen kinevezések által nemzeti szint kezd ölteni magára. — Néhány nap előtt Athenében borzasztó gyilkolás történt. Egy fuvarost. i. alvó társára rohant s több szuras után torkát metszé el. 100 tallérból álló készpénzét magához vevé, a meggyilkolat pedig a házból hátán vite ki, de a lánésások elfogták; még sem vallá meg vétkét s azt állítja, hogy barátját gyilkoltan találta az ágyban.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Konstantinápoly, dec. 13án: Algír miatt alkudozások történtek. A porta nem akar lemondani azon tartomány iránti jogairól, s ujjlag Angol- s mi több Poroszországot felszólítja: bírnák rá a franczia kormányt, hogy végre venné figyelembe ellenszózátát. Eddig Franciaország állhatatosan megtagadta a porta kívánatit, hódítási jogára hivatkozva. De a porta most komolyabban lát az ügyhöz. A mostani franczia kormány azon szempontból indul ki, hogy elődje tetteiről nem tartozik számolni; mert Algír elfoglalatása már a juliusi zendület előtt történt, s ezt az új országloház nem semmisíthet meg, mivel a nemzet becsülete is megtartatását kíváná. De ezek gyöngye okok a porta jogainak ellenében, kivált ha a későbbi foglalásokat tekintjük, melyek csakugyan a jelen kormánytól eredtek. Jó lett volna a franczia kormánynak a törökországi miniszterség azon régen tett ajánlatát elfogadni, melynek czélja kárpótlás vala; így legalább afrikai foglalványit békésen birhatná s a portától is elvétetnék minden e tárgyra ismét és ismét visszatérhetési ürügy, így nem jönne Angliával semmi zavarba, mely

kancsal szemmel nézi afrikai birtokit, és semmit sem tehet az ellen, ha a porta szüntelen ellenmond. Hogy jelenleg a londoni kabinet a porta hasznára semmi komoly lépést nem tesz, az bizonyos. A porta szüntelen ellenmondásával csak a jogezimnek fentartására czéloz, mert hogy békés uton Franciaországtól mit sem reménylhet, azt már régen átláthatá. A persiai hírek még folyvást nyugtalanítók. —

Konstantinápoly, dec. 16kán: A politikában rendkívüli nyugalom s esend uralkodik itt. A török a szent Ramazan (nagy böjt) ideje alatt a nap nagyobb részét imádsággal, alvással tölti, s az éjszakát nappali szoros böjtje kárpótlásaul használja. Illy időben az éjjeli séták sem szokatlanok; de az idén a szüntelen esőzés miatt el kelle maradniok. Ramazan végével változást reménylenek a kormánynál. Milly esendes a politika, olly élénk mozgalmu a kereskedés s közlekedés, mit főleg a ráják s frankok üznek. A dögvész teljesen megszűnt, legalább néhány nap óta egy eset sem fordult elő. Smyrnában is legújabb hírek szerint semmi dögvézi halomás.

O R O S Z O R S Z Á G.

Odessza, dec. 17én. Nem irhatni le, milly rémület szállta meg e város lakosait. Eddig azon remény táplálta őket, hogy az előjáróság iparkodása a dögvész-terjedésnek gátot vet s kezdete helyén elfojtandja; de a legezédirányosabb rendeletek fogamatnélküliek, minthogy azon eszközök, melyeket végrehajtatásukra használni kénytelenek, haszonvehetetlenek. Már a zárvaloknál örül rendelt katonák is betegülnek, jelöl, hogy minden parancs s utasítás daczára is a város dögvészes részű lakosival érintésbe jöttek. A szerencsétlenek egyike a mérnöktest lakába hozá át a betegséget. Tegnap tört ki itt a dögvész s kettő esék a vígyázatlanság áldozataul, melynek következményei, minthogy az említett katonák a lakosokkal, főleg a szegényebb néposztallyal érintkeztek, felszámíthatatlanok. Jurkoff házában ujjlag két eset fordult elő, melynek lakosi, számszerint 17, Jurkoff katonafőügyvédet kivéve, mindnyájan kórházba vitettek. Hasonlóképp tennap a moldowankai ideigleni katonakórházban, hol még eddig nyoma sem volt a dögvésznek, kettő betegült meg. A külváros házaiban ismét új esetek fordultak elő. Ebből láthatni, hogy az előjáróság dicséretes munkássága fogamat nélkül maradt, mire méltán számolhata. Összesen mai napig száznál többen haltak meg a dögvészben s csak hárman gyógyultak ki.

A porosz kormánylap levelezője sz. Pétervárból dec. 30ról következt ir: „A ezári téli palota, mely Erzsébet alatt Rastrelli gróf által építetett s így majd száz éves, tennap késő este, belrészeiben hirtelen támadt tűz által, mely már kilobbantakor olly dühösen elharapozott, hogy 22 foknyi hideg mellett a czártól igazgatott legezélszerűbb de legnehezebb ótalom ellenére is, lángok áldozatja lön. Mi okozá e siralmas balesetet, mely a távol s fáradalmas utjából alig visszatért uralkodót, az ő eldődei lakában érte, még eddig ki nem nyomozhaták. A tűz még e perczben is tart, s midőn e sorokat írom, a palota azon része, mely a czár, czárné s fens. családok szobáit képezi, lángban lobog. A tűz kiütésekor a ezári ház, anitschkovi palotájába vonult. A nagy Million melletti ezári Eremitage, a legtrikább s drágább műremekektára, melynek némi része ha lángmartalékká jut, kipótolhatatlan, még e perczig sértetlen, s reménylik, továbbra is megtartathatását, valamint azon részét is, mely a Million s katonai gyakorlóházzal szemközt áll. Az Oest. Beob. e tüzről következő részleteket közöl: „Dec. 29kén este az egész várost rémület szállta meg; a téli palotában tűz ütött ki, melynek első jeleit 9 órakor este vették észre. Ó fels. a nagy színházban mulattak, mely a palotától igen távol fekszik, a szél erősen dult s a hideg 22 fokon állott. A ezárnak az égeshez érkeztek, a tűz annyira elhatalmazott már, hogy kétes vala elfojtathatása. A czár minden elvihetőt megmentetni parancsolt, s leginkább azon iparkodék, hogy az Eremitage, (mellyet a nagy palotától csupán egy sikátor (keskeny utca) választ el) s ezzel csak egy csarnok esatol össze) mentessék meg a tüzvészitől. E végett a czár igen szerencsés gondolatra öltött, t. i. az Eremitagenak tüzzel szemközt ajtóit s ablakait berakatá, mely czélra egy a palota előtt építésben levő ház anyagit fordíták. A ezári hgek a tűz kiütésekor azonnal elhagyák a palotát, a czárné pedig előbb szobáiba ment, s miután drágaságait biztosítá, a szemközt lakó kancellárhoz költözék, az egész palotának lángban lobogtakor végre az anitschkovi palotába vonult. A czár utolsó perczig a palota beljében maradt s testőrkatonái a legnagyobb renddel mindent megmentettek. A czár által e siralmas esemény alatt kitüntetett nyugalom mintaul szolgál mindnyájoknak; nem volt legkisebb rendtelenség s a nép nem segíthetvén buslakodva nézte az uralkodó pompás lakát tűz által emésztetni. Reggel 4 órakor a tűz ő felségök lakszobáji osztályát borítá el. A palota egész belje folyvást ég, s mivel az épület igen magas s mély, a tüzet nem olthatni el, s így csupán a kormos falak maradnak bus emlékül.

O L A S Z O R S Z Á G.

Roma, dec. 30. A sz. székkel hivatalosan közöltetett, hogy a kölni kaptalan az érsek távolléte alatt az érsekség ügyeit ideiglen magára vállalá. E közleményhez csatolva volt az érsek elvitelének pontos előadatása s a porosz kormány okainak fejtegetése. Ugyanazon nap hozá meg a hírnök a porosz kormány írományát, melyben a minden esetre sajnós történet egész menete adatik elő; ezen íromány mind a diplomatai kar tagjaival mind a kormánynyal azonnal közöltetett.

GABONAAR Pest jan. 13án: Tiszta buza 60. Rozs 312/3 — 331/3 — 32. Arpa 26 2/3 Zab 22 — 21 — 20. Köleskása 88. Kukoricza 34 2/3 — 33 1/3 — 31 1/3.